

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Amerykane zgadzają się na obsadzenie Sachalinu i Kuryli przez ZSRR

LONDYN. — Agencja Reutersa podaje, że po przybyciu do Londynu amerykański sekretarz stanu oświadczył, iż Stany Zjednoczone wyrażają zgodę na całkowite obsadzenie Sachalinu i wysp Kurylickich przez Związek Radziecki. Stany Zjednoczone są również gotowe do dyskusji na temat włoskich posiadłości kolonialnych. W związku z zapowiedzianą na poniedziałek konferencją ministrów spraw zagranicznych w Londynie omawiana będzie także sprawa kontroli międzynarodowej irłańskich dróg wodnych w Europie. Do Londynu przybył już czeskosłowacki minister spraw zagranicznych Jan Masaryk z premierem Firlingerem. W obradach weźmie także udział Leon Blum.

W SPRAWIE PEARL HARBOUR

WASZYNGTON. — Z Waszyngtonu donoszą, że Senat amerykański wdrożył surowe śledztwo w sprawie wypadków w Pearl Harbour, które zaszły w dniu 8 grudnia 1941 roku. Wszyscy ci, którym w wyniku śledztwa będzie udowodniona wina za te wypadki, zostaną pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

MORRISON O PODNIESIENIU STOPY ŻYCIOWEJ W ANGLII

LONDYN. (BBC). — Przedstawiciel rządu w Izbie Gmin Morrison oświadczył w dniu wczorajszym, że obecnie głównym zadaniem rządu brytyjskiego jest podniesienie stopy życiowej całej ludności angielskiej. Nie chodzi tu o osiągnięcie poziomu przedwojennego, ale znaczące przewyższenie go. Minister Morrison wyliczył, że zwiększenie produkcji przemysłowej w Anglii o 15 proc. w ciągu 5 lat spowoduje zwiększenie dochodu narodowego o 1 miliard funtów.

Konferencja Bevina z przedstawicielami Wielkiej Brytanii na Środkowym Wschodzie

LONDYN. (Polpress). — Minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii Bevin zapisał do Londynu przedstawicieli dyplomatycznych Wielkiej Brytanii w Iranie, Syrii, Egipcie, i Krajach Arabskich. Konferencja ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii z angielskimi dyplomatami na Środkowym Wschodzie, rozpatrzy zagadnienia polityki brytyjskiej wobec tych krajów. Strefa położona pomiędzy m. in. Iranem a Indiami, w czasie wojny obciążona arsenałem Sojuszników. Zlikwidowanie tego arsenału wymagać będzie wielkich wysiłków. Tematem rozmów będą również zagadnienia polityczne i ekonomiczne dotyczące Iranu, Iraku i Egiptu.

LEON BLUM W ANGLII

LONDYN. — Do Londynu przybył wczoraj b. premier francuski Leon Blum. Jest to pierwsza wizyta Bluma w Anglii od maja 1940 roku.

MAX SCHMELING ARESZTOWANY

LONDYN. — W dniu wczorajszym wieczorem władze alianckie w Hamburgu aresztowały słynnego płatczarza niemieckiego Maxa Schmelinga za przekroczenia przepisów władz okupacyjnych.

ODWOŁANIE AMBASADORA USA W ARGENTynie

WASZYNGTON. — Dotychczasowy ambasador Stanów Zjednoczonych w Argentynie Braden, który znany był ze swoich sympatii dla elementów demokratycznych, został odwołany ze swego stanowiska i otrzymał wysoki awans na asystenta sekretarza stanu dla spraw międzyamerykańskich.

WE WTÓREK POSIEDZENIE KOMISJI KONTROLI W AUSTRII

LONDYN. — Agencja Reutersa podaje, że w wtorek zwołane zostało posiedzenie sojuszniczej Komisji Kontroli w Austrii. Na porządku dziennym znajduje się sprawa ujednolicenia systemu aprobowanego dla wszystkich czterech stref okupacyjnych. Ma być również podwyższony stanowiący granicę 500 na 1000 kalorii

Orędzie prez. Trumana 550 milionów dolarów dla UNRRA

WASZYNGTON. — W dniu wczorajszym prezydent Truman ogłosił w Waszyngtonie swoje pierwsze, pokojowe orędzie do Kongresu. W orędziu tym prezydent Truman scharakteryzował podstawowe zasady swego programu w okresie przejściowym od wojny do pokoju. Orędzie prezydenta Trumana liczy 18.000 słów.

Omawiając trudną sytuację gospodarczą świata, prezydent Truman stwierdził, że w odniesieniu do krajów, które dotknięte zostały zawieszeniem umowy „Lend-Lease” należy zastosować środki zapobiegawcze, by pomóc im w tak trudnym okresie, jakim jest przejście od wojny do pokoju. Gwałtowne wstrzymanie dostaw i pozostawienie tych krajów własnemu losowi, spowodowałoby — zdaniem prezydenta — kompletną ruinę gospodarczą. Tak zwane ustawodawstwo Johnsa zabrania wprawdzie udzielania jakiegokolwiek pożyczek krajom, które nie spłaciły jeszcze swych długów, ale jest rzeczą jasną, że sojusznicy nie będą mogli wypłacić swych zobowiązań i nie będą mogli uregulować swych długów, placąc w walucie amerykańskiej. Zdaniem prezydenta, kraje te winny mimo wszystko otrzymać potrzebne kredyty i pożyczki, z tym, że stare należności nie będą skreślane z ich konta i będą zrealizowane w przyszłości. W dalszym ciągu orędzie prezydent Tru-

man zażądał wypłacenia UNRRA dalszych 550 milionów dolarów. Jako pozostałości niewypłaconej jeszcze z sumy, która została przyznana tej instytucji.

Celem polityki gospodarczej Stanów Zjednoczonych, stwierdził dalej prezydent Truman, jest umożliwienie wszystkim państwom osiągnięcia samowystarczalności gospodarczej.

Omawiając sytuację polityczną, prezydent Truman stwierdził, co następuje:

„Będąc członkiem Rady Bezpieczeństwa, Stany Zjednoczone mają obowiązek wykonywania swego zadania w ramach ogólnej Organizacji Bezpieczeństwa Światowego. Dlatego Stany Zjednoczone będą musiały przez pewien czas utrzymywać poważne siły zbrojne do chwili, gdy zasady, o które walczyliśmy zostaną w pełni przyjęte i zrozumiane przez narody pokonane.”

USA PRAGNĄ ZATRZYMANIA BAZ NA PACYFIKU I ATLANTYKU

WASZYNGTON (Polpress). — Podsekretarz stanu w ministerstwie marynarki Hensel oświadczył, że ministerstwo przedłoży Kongresowi projekt pozostawienia części amerykańskich baz na Oceanie Atlantykim i Spokojnym.

Przed konferencją ministrów spr. zagr.

Wstępne rozmowy w Londynie

LONDYN (B. B. C.). — Wkrótce rozpocznie się w Londynie spotkanie z zwołaniem Konferencji Początkowej, konferencja ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego, Stanów Zjednoczonych, Chin oraz Francji. Głównym zadaniem konferencji będzie opracowanie projektów traktatów pokojowych z Włochami, Finlandią, Rumunią, Węgrami i Bułgarią oraz załatwienie kwestii spornych terenów w Europie.

Poza tym konferencja zajmie się także sprawą Tangeru.

W związku z obradami ministrów Wielkiej Mocearstw przybył także do Londynu premier rządu czeskosłowackiego Firlinger w towarzystwie ministra Jana Masaryka.

LONDYN. — W Londynie w wigilię spotkania ministrów spraw zagranicznych toczą się ważne rozmowy wstępne, poruszane są również sprawy gospodarcze i finansowe oraz ogólne tematy, dotyczące odbudowy zniszczonej Europy. W dniu wczoraj-

szym przybył do Londynu australijski minister spraw zagranicznych. W dniu jutrzejszym spodziewane jest przybycie francuskiego ministra spraw zagranicznych — p. Bidault. W związku z tym radio francuskie ogłosiło wczoraj, że jednym z najważniejszych zagadnień, które poruszane będą na konferencji londyńskiej, będzie sprawa kolonii włoskich oraz kwestia Dodekanazu, które to wyspy mają donosić znaczenie strategiczne, ponieważ umożliwiają utrzymanie kontroli nad Dardanellami i wybrzeżem tureckim. Jeśli chodzi o Francję, to, zdaniem radia francuskiego, nie ma ona żadnych poważniejszych żądań w odniesieniu do Włoch. W Londynie oczekiwane jest również przybycie belgijskiego ministra spraw zagranicznych Spaaka. — Regent grecki Damaskinos, który w dniu wczorajszym przybył do Londynu, był poświadczony obładem przez greckiego ambasadora w Wielkiej Brytanii. W dniu dzisiejszym regent Damaskinos ma spotkanie i przeprowadzi wstępne rozmowy z premierem Attlee i ministrem Bevinem.

Hiszpanie opuszczają Tanger

LONDYN. — Według doniesienia agencji Reutersa, w dniu wczorajszym wojska hiszpańskie zaczęły opuszczać międzynarodową strefę w Tangersze. W związku z tym generał Franco zwołał nadzwyczajne posiedzenie gabinetu, na którym będzie osobiście przewodniczył.

Nota hiszpańska, będąca odpowiedzią na notę Mocarstw Sojusznicznych, określa żądania w sprawie Tangera jako ugodę między W. Brytanią i Francją, a nie wspomina nic o udziale w konferencji mocarstw przedstawicieli Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych.

LONDYN (Polpress). — Agencja Reutersa

donosi z Madrytu, że rząd generała Franco opublikował oświadczenie zawierające protest przeciwko procedurze przyjętej na konferencji paryskiej w sprawie Tangera.

Oświadczenie, które jest pierwszym oficjalnym dokumentem hiszpańskim zakomunikowanym narodowi hiszpańskiemu w sprawie Tangera, nie zawiera wzmianki o żądaniu Sojuszników wycofania wojsk generała Franco z Tangera.

LONDYN. — Z Madrytu donoszą, że przybył tu gen. Franco na nadzwyczajne posiedzenie rządu hiszpańskiego, na którym mają być omawiane ważne sprawy, m. in. sprawa Tangera.

Komunikat rumunskiej Rady Ministrów

BUKARESZT. — Dzienniki bukareszteńskie podały na pierwszych stronach komunikat rumunskiej Rady Ministrów. Rząd rumuński stwierdza w tym komunikacie, że premier Groza utworzył gabinet, który w pełni oparty jest na zasadach demokracji. Rząd premiera Grozy ma za sobą wielkie zadania dla narodu rumuńskiego. Przeprowadzenie reformy rolnej i nawiazanie przyjaźnielskich stosunków z sąsiedami są ważnymi aktami państwowymi. Rząd premiera Grozy przez sumienne wypełnianie warunków zawieszenia broni doprowadził do poprawy stanowiska Rumunii na forum międzynarodowym. Przez osiągnięcie porozumienia ze Związkiem Radzieckim i przez nawiazanie nim stosunków dypl-

matycznych, przed Rumunią otworzyły się drogi do pomysłowego rozwoju gospodarczego. Rząd jest zdecydowany prowadzić bezwzględnie walkę przeciw reakcyjnemu podżegaczom i faszystowskim organizacjom Maniu i Bratiana, których działalność godzi w interesy nowej państwowości rumuńskiej i zagroza bezpośrednio zgodzie między narodami.

PREMIER RUMUNSKIEJ GROZA U KALININA

LONDYN. — Agencja Reutersa podaje, że w dniu wczorajszym premier rumuński Groza przyjechał do Moskwy i wczoraj w Moskwie zabawił w pałacu Kalmata.

Amerykane w pobliżu Tokio

LONDYN (BBC). — Okupacja portu w Singaporze jest w pełnym toku. Zajmowanie miasta odbywa się przy niemyślnym entuzjastycznym ludności brytyjskiej i chińskiej. Sam port jest zupełnie nieuszkodzony i najechnięt może być zdany do użytku.

18 tysięcy żołnierzy gen. Mac Arthura znajdują się w pobliżu Tokio. Żołnierze ci stają w pełnym rynsztunku i gotowi są do zajęcia miasta w każdej chwili. Tokio obsadzone będzie przez 1-szą dywizję kawalerii.

NOWI PODSEKRETARZE STANU W USA

WASZYNGTON. — Sekretariat Białego Domu ujawnił, iż prezydent Truman zaproponował senatowi nominację Russela i Williama Bentona na stanowiska podsekretarzy stanu oraz generała Jonathana Wrighta, obrońcy Corregidora na stanowisko generała „o czterech gwiazdkach”.

KANADA UDZIŁI POMOCY WIELKIEJ BRYTANII

MONTREAL (Polpress). — Rząd kanadyjski zaproponował udzielenie Wielkiej Brytanii długoterminowej pożyczki, niskie oprocentowanej, dla finansowania zakupów Wielkiej Brytanii w Kanadzie.

PIERWSZY PROCES PRZECIWO ZDRAJCY NARODU W CZECHOSŁOWACJI

PRAGA. — W dniu wczorajszym rozpoczęł się w Pradze pierwszy proces przeciwko zdrajcy narodu czeskiego. Oskarżonym jest zastępca burmistrza Pragi Fitzner. Prokurator domaga się dla niego kary śmierci.

KOMUNIKACJA TELEGRAFICZNA MIĘDZY POLSKĄ A W. BRYTANIĄ

LONDYN. — British Broadcasting Corporation podaje, że z dniem 6 września dołączone są do obrotu telegramy z Wielkiej Brytanii do Polski. Telegramy mogą być nadawane w języku angielskim, francuskim, polskim, rosyjskim i czeskim.

Z Niemiec okupowanych

LONDYN. — Agencja Reutersa donosi o Berlinie, że w dniu dzisiejszym zbiera się tam Sojusznicza Rada Kontroli, która odbędzie naradę w sprawie ujednolicenia polityki finansowej we wszystkich czterech strefach okupacyjnych. Chodzi o uzgodnienie spraw pieniądza, podatków i uposażenia pracowników.

Jednocześnie donoszą z Niemiec, że produkcja węgla wzrosła na terenie całego państwa w ciągu miesiąca lipca o 50 proc. w stosunku do czerwca i wynosi obecnie 2.000.000 ton. Jest to jednak 1/3 przedwojennej produkcji.

W najbliższych dniach wehodzi w życie zakon noszenia uniformów.

W bieżącym tygodniu znowu skazany został w brytyjskiej strefie okupacyjnej jeden Niemiec na karę więzienia za bezprawne noszenie broni. Prócz tego 82-letni strażnik obozu koncentracyjnego w Belzen — Zobel, skazany został na śmierć za zamordowanie już po wejściu wojsk amerykańskich pewnej dziewczyny przebywającej w obozie.

SPRAWA NIEMCÓW SUDECKICH

LONDYN (Polpress). — Jak podaje agencja Reutersa, premier Czechosłowacji Firlinger i minister spraw zagranicznych Jan Masaryk w rozmowach z rządem brytyjskim w Londynie porusza również sprawę wysiedlenia Niemców sudeckich z Czechosłowacji.

WYBORY W JUGOSŁAWII

BELGRAD. — Wybory do parlamentu jugosłowiańskiego odbędzie się w dniu 11 listopada.

DELEGACJA ZWIĄZKÓW ZAW. WRÓCIŁA DO RZYMU

RZYM (Polpress). — Delegacja włoskich związków zawodowych powróciła z Moskwy do Rzymu. Delegaci dzielą się na łaskawo „Unita” wrażeniami z pobytu w Zw. Radzieckim, podkreślając niewiele godnie przyjęcie oraz głębokie wrażenie, jakie wywarły na nich osiągnięcia radzieckich związków zawodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych oraz podniesienia poziomu życia i kultury robotniczej.

Bydgoszcz nie tylko odbudowuje — lecz i inwestuje

Jednodniowy spacer po mieście (Od specjalnego wysłannika „Głosu Narodu”)

Bydgoszcz w sierpniu

Ciekawie rozglądałem się po Bydgoszczy, jadąc mikroeksplozjnym tramwajem. Nie widziałem jej bowiem od lat sześciu, to jest od czasów przedwojennych. Chciałem w czasie krótkiego, jednodniowego tylko pobytu — od pociągu do pociągu — jak najwięcej zobaczyć.

Na szczęście Bydgoszcz, która nazwaby można miastem zieleni i kwiatów, niewiele straciła z powodu wojennych niebezpieczeństw. Nie mówię tego oczywiście o ludności, która pod okupacją niemiecką przeszła prawdziwą gehennę. Myślę tylko o jej zewnętrznej wykładzeli.

Nie ma wprawdzie jeszcze przepięknych zieleni i kwiatów, na których utrzymanie bogate to miasto wydawało przed wojną jakieś astronomiczne sumy. Ulice jednak są czyste, gmachów uszkodzonych niewiele. Spory ruch pieszych, niebrzydkie sklepy.

Bydgoszcz wraca do formy!
Tramwaj mój dojeżdża do mostu na Brdzu. Wysiadam.

Powoli toczą się mętne wody Brdy, omijając nikłą falą kamienne brzoze uregulowanej rzeki, liczne i oziębiałe barki oraz małe stateczki. Malownicze spichrze o ostro zakończonych dachach i kręciastych ścianach bez powodzenia usiłują się przebić w burzliwej wodzie. Opodal majestatycznie wznosi się poważny Tam bydgoski.

Ide ulicą Gdańską, główną ulicą Bydgoszczy. Tu ślad wojny już jest bardziej widoczny. Żadny gmach teatru leży w gruzach. Spalony został okazały budynek Bydgoskiego Domu Towarowego, popularnego BDT, największego magazynu Bydgoszczy — coś niby dawny Bracia Jabłkowscy w Warszawie.

Szukam niespokojnie ślicznego starodawnego kościółka Klarysek. Jest! Zaczynał się niekiedy! Przypominał sobie maleńki wśród wysokich wielkomięskich kamienic, czerwienią się ceglami swych murów — niby grzybek-muchomor w lesie.

W odróżnieniu od innych miast Polski Bydgoszcz posiada niewiele restauracji, kawiarni i tym podobnych zakładów gastronomicznych. Aż trudno jest w niektórych dzielnicach miasta coś gotowego dostać do zjedzenia. Dużo natomiast tutaj namnożyło się sklepów komisyjnych. Są to wojenne przekazy, których już w innych miastach Rzeczypospolitej nie widać.

Chcę kupić gazetę, wchodzi do księgarni — nie ma! Wychodzę i zadzieram głowę do góry. Sprawdzam napis na szyldzie. — Ależ, tak, nie omyliłem się! Na dużym szyldzie stoi jak wół wypisane: Księgarnia i Czynliwa Pism przy Urzędzie Informacji i Propagandy Woj. Pomorskiego. Jest więc informacja, jest i propaganda. Tylko pism — cóż? — nie ma!

Ale nie przejmujemy się tym zbytnio. — Gazety w Bydgoszczy można nabyć niemal na każdym rogu ulicy i to po nominalnej cenie. Zastanowiło mnie to nieco, czemu w Bydgoszczy warszawski dziennik można kupić za jedną złotówkę, podczas gdy np. w polskim Sopocie, na wzniesieniu, za taką samą trzeba dwa złote zapłacić?

Niezbadane są drogi i kalkulacja handlowa kółkarni! Niezbadane, ale często i przyszkole dla kieszki szelągów.

W ogóle pod względem cen Bydgoszcz wygląda bardzo dobrze. Żywność tania, znacznie taniejsza niż gdzie indziej. Za ogólnie płaci się tutaj w pierwszorzędnym zakładzie tylko 5 złotych, czyli połowę tego, co ta sama operacja frunjska kosztuje na wzniesieniu lub w Częstochowie.

Przechodzę, jak się rzekło, na chodnikach dużych. Po jezdnym z rzadka suną w tempie istic wysiłkowym samochody i niekiedy pomyślnie z dzwoniącym kluczem tramwaj-zabaweczka, po warszawsku obijający pasażerami. Na razie czynne są tylko Gdańskie. Z początkiem września przewiduje się już uruchomienie wszystkich linii tramwajowych.

Przedsiębiorstwa miejskie prosperują wspaniale. Bydgoszcz ma gaz, ma rzeczą prąd i elektryczność. Konsumcja prądu do niedawna nie ulegała żadnym ograniczeniom. Gdy się widzi niepotrzebnie zupełnie niepalące się lampy i sławy wieńczy niegaszonego prawie nigdy płomienia kuchenek gazowych, aż zardzewia bierze biednego mieszkańca, przyznajaliby ulicy Sopota, który gaz może sobie tylko czasem na ulicy powachać, gdy ułania się z pełniętej rury z przylgno remontowanego gazuca, a wieczory zmuszony jest spędzać przy migotliwym świetle ogaraka... Przecylny biadał w gacecie, że narzęcznie zbytnie szafowanie prądem zostanie w Bydgoszczy ukrócone. „Dobrze im tak!” — powiedział i zataił z satysfakcją rece.

Ważnym przyczynkiem do rozwoju gospodarczego Bydgoszcz jest jednocześnie wszystkich przedsiębiorstw miejskich. — Elektryczność, gazownia, wodociąg, kanalizacja, reżeria oraz zakład oczyszczania miasta zostały z dniem 1-ym sierpnia scalone w jedno przedsiębiorstwo. Na czele jego stanął energiczny wiceprezydent miasta inż. Weyher.

Bydgoszcz jest jednym z nielicznych dużych miast w Polsce, które nie mają wiele do odbudowania, mogą już inwestować. Rozpoczęto w Bydgoszczy prace techniczne przy budowie dużej i nowoczesnej spalarni śmieci. Całkowicie już wykonana

przewiduje się na rok następny. Spalarnia śmieci nie małe będzie miała znaczenie dla miasta. Nie dosyć bowiem, że będzie się nieznacznie przez spalanie śmieci — w przepuszczalnej ilości ok. 20 ton dziennie, — ale siła cieplna, jaka przy tym powstanie, będzie wykorzystana na stworzenie dużej pralni dla szpitali oraz łaźni dla miasta. Pozostała zaś po spalaniu śmieci masę zużyje się jako smary oraz po odpowiednim jej skompostowaniu jako środek nawożący.

Wierzyć się wprost nie chce, że może już istnieć dzisiaj tak szczęśliwe miasto, które w stanie jest nie tylko odbudowa, lecz i rozbudowa się zająć!

Ba, ale to jeszcze nie wszystko: w najbliższym czasie ma miasto otrzymać nowe

latarnie. Oświetlone nimi zostaną wszystkie ulice i Bydgoszcz stanie w rzędzie tych niewielu miast w Polsce, które są kompletne oświetlone.

Na wystawie jednej z księgarni zobaczyłem już nową, polską mapę Pomorza — Wschodniego i Zachodniego — od Królewca aż po Szczecin. Zaciekawiony kupilem jeden egzemplarz. Mapa nosi pełną nazwę: „Mapa komunikacyjna Pomorza” opatrzona jest skróconym miejscowości w języku polskim i niemieckim i, jak się okazuje, została świeżo wydana przez Instytut Bałtycki.

Pracownicy i popularny przed wojną Instytut kropał jednak w tym wydawnictwie potężną gafę. Wepomniany skrowidz rozbitny jest na 3 działy: Pomorz

Zachodnie, Pomorz Wschodnie i Teren W. M. Gdańska!

Zdawało się nam, że Wolne Miasto, bezsensowny, jeśli nie wprost żłobisty dla nas wymyślony Traktat Wersalski, należy już do minionej i niepowrotnej przeszłości. Na pewno podtytuł „Teren Gdańska i okolic” w zupełności w skorowidzu był wystarczający, a już w najgorzej wypadku należało mieć „b.” — wblęgo W. M. Gdańska — w nim umieścić. Komu, jak komu, lecz Instytutowi Bałtykiemu podobnych, przeoczyć czynić nie wolno!

W Bydgoszczy znajduje się Oddział Wydawniczy Instytutu Bałtyckiego. Jego Oddział Pomorzoznawczy mieści się w Toruniu, a morski — w Sopocie.

Instytut Bałtycki, borykając się z wieloma trudnościami, wśród których sprawy finansowe należą do najważniejszych, pod kierownictwem tak zasłużonego dla pomorzoznawstwa i propagandy Pomorza dr. Borowika, już od paru miesięcy pracuje „pełną parą”

Bydgoski Oddział Wydawniczy znowu swą działalność w kwietniu. Może on pochwalić się dzisiaj już wcale pięknym dorobkiem.

Wydano wspomnianą mapkę. Drukuję się barwna mapa Pomorza Wschodniego. Nad ustalaniem zgermanizowanych nazw miejscowości pracuje specjalna Komisja naukowa. Obraduje ona w Krakowie i wchodzi do niej uczeni polscy tej miary, co prof. Semkowicz, prof. Taszycki, doc. Szafarski, doc. Olszewicz, dr. Rospond i inni.

Doc. Szafarski opracował „Mapę fizyko-administracyjną Pomorza Wschodniego” oraz wspaniały „Atlas geograficzno-gospodarczy Pomorza Zachodniego” wraz z bogatą i źródłową dokumentacją. Obie prace zostaną niedługo przez Instytut wydane.

Główna jest do druku nowa rozprawa naukowa prof. Stanisława Srokowskiego p. t. „Prusy Wschodnie. Szkic geograficzny, gospodarczy i społeczny”, jak również broszura o charakterze popularnym Bolesława Srokowskiego p. t. „Pomorz dzisiejsze”. W opracowaniu jest broszura o ruchach ludnościowych na pograniczu polsko-niemieckim.

Zasopismo Instytutu „Jantar” (burzszyn) jeszcze w bieżącym roku kalendaryzowanym ma się doczekać zwignienia. — W najbliższym czasie uirzy światło dzienne również zwigniony Komunikat bibliograficzno-inspiracyjny Instytutu. Będzie on początkowo powielany.

Ale Bydgoszcz nie tylko teoretycznol naukowymi pracami w odniesieniu do naszych Ziem Zachodnich może się pochwalić. Miasto objęło protektorat nad Szczecinem i ma tam kierować z Bydgoszcz ochotników-przedsiębiorców.

Nawiązany został kontakt z tamtejszymi władzami administracyjnymi i po zbadaaniu możliwości osiedleńczych przez grupę operacyjną na miejscu ruchliwy Polski Związek Zachodni zajmie się werbowaniem bydgoszczan, chętnych na wyjazd do Szczecina. Transporty zorganizuje Państwowy Urząd Repatriacyjny. W ten sposób, jak Łódź — Gdańsk, tak Bydgoszcz Szczecin zamierza zasilić swa ludnością. Inicjatywa to piękna i życzyć jej szczerze należy pełnego powodzenia.

Wczorajem wybrałem się do bydgoskiego teatru. Wobec zniszczenia pięknego gmachu teatralnego korzysta on obecnie z ciasnego i brzydkiego (zupełnie szopa!) lokalu po teatrze niemieckim.

Przybyłem na 10 minut przed rozpoczęciem przedstawienia. Z konsternacją rozglądałem się po sali. Puchły. Nieświadom tutejszych zwyczajów — myślę sobie: Klapa generalna! 5 minut do rozpoczęcia — jeszcze pustawo. Dopiero na 2 — 3 minuty przed dwudziestą sala w szybkim tempie zaczęła się zaludniać, a punktualnie z uderzeniem godziny 7-ej na zegarze zamknięto drzwi, pogaszone światła i przedstawienie zaczęło się przy wypełnionej do ostatniego miejsca widowni!

Dawano, jak głosiły afisze i program amerykański „komedia muzyczna”. Ja wystawiana sztukę nazwałbym raczej komedią. Taką wesołą, beztrojską komedią — z tych, które (tylko bez „pieprzu”), grywało się na zaimprovizowanym z krzesel podium wobec Ojców, Babę i Dziadów usiemienny ukochanej Cioci Mani, a potem, za starszych już nieco lat, widywało (tym razem niekiedy i z „pieprzem”) na amatorskich scenkach prowincjonalnych straż pożarnych.

Na naszej bydgosko-amerykańskiej, komedycznej zabawa była pierwszorzędną — Aktyorz wykazywali w przejęciem swe role oraz gonili się po scenie ku nieopieanej radości widowni. Czasem przedrzęziali śpiew. Niekiedy znakomicie udawali, że usiłują tańczyć. Śmiała się do rozroku publiczność. Śmiała się i artyści — nawet wówczas, gdy to wcale z roli nie wypadło. Ze sztuki, z siebie, z publiczności...

A gdy ten parokrotny śmiechu miał i wesoła komedyczna dobiegła szczęśliwie końca, wracając — jeszcze nieodwiedzionym — ulicami, pomyślałem sobie, że Bydgoszcz jednak jest zbyt poważnym miastem: żeby nie zasługowała na prawdziwy teatr, przez duże „T”, taki z prawdziwego zdarzenia!...

Karol Rossmann

Przemówienie generała de Gaulle'a

PARYŻ (Polpress). — W związku z rocznicą Trzeciej Republiki generał de Gaulle wygłosił przemówienie przez radio, charakteryzujące wysiłki, podjęte przez Francję dla odzyskania należnego jej miejsca wśród narodów świata. Generał de Gaulle polemizował z poglądem, że Trzecia Republika odpowiedzialna jest za nieszczęścia, jakie dotknęły Francję. Trzecia Republika szczytła się ogromnymi osiągnięciami w dziedzinie politycznej, wojskowej, gospodarczej i społecznej. Ale przeżywała ona istotnie trudności wewnętrzne, które na krótko przed wybuchem ostatniej wojny groziły paraliżem życia państwowemu i mogły się stać źródłem śmiertelnego niebezpieczeństwa w okresie okupacji. Francji konieczne były reformy ekonomiczne, społeczne, wojskowe i kolonialne.

W wyborach, które odbędą się 24-go października, wyborcy francuscy odpowiedzą na dwa pytania:

Czy pragną, aby wybrane zgromadzenie było zgromadzeniem konstytucyjnym i czy pragną, by władze państwowe zostały zorganizowane na podstawie planu tymczasowego do chwili wejścia w życie nowej konstytucji.

Twierdząca odpowiedź na te pytania be-

dzie oznaczała, że naród francuski pragnie, by we Francji zapanował system rządów inny, aniżeli przed wojną. Gen. de Gaulle omawiał dalej zadania, stojące przed narodem francuskim. „Mamy wiele do odbudowania — powiedział generał — i do reformowania i czeka nas wiele pracy. Musimy przedsięwziąć wiele reform w dziedzinie politycznej, ekonomicznej, społecznej, administracyjnej, kolonialnej i moralnej. W dziedzinie polityki międzynarodowej musimy wziąć udział w rozwiązaniu trudnych zagadnień pokojowych zorganizowaniu świata na podstatach współpracy międzynarodowej. Francja stoi u kolebki nowej czwartej republiki.”

Minister apropracji i minister pracy, którzy przemawiali po generale de Gaulle, stwierdzili, że Francja uzyska wkrótce pewną ilość artykułów spożywczych za morza.

Do kraju powróciło już około miliona jeńców francuskich.

Francja odbudowuje swe porty, port Bordeaux już został otwarty, port w Dunkierze będzie gotowy w marcu przyszłego roku. Francuskie porty handlowe będą miały możliwość przyjmowania i wysyłania 2½ miliona ton towarów miesięcznie.

Sprawa Tangeru

LONDYN (Polpress). — Sześćdziesiąt umów w sprawie Tangeru nie zostały dotychczas opublikowane. Jak donosi agencja Reutersa w Paryżu zostały podpisane dwa dokumenty. Jeden dokument reguluje zagadnienia związane z przywróceniem administracji międzynarodowej na terenie Tangeru, oraz sprawy konferencji sygnatariuszy aktu w Algieras, która odbędzie się za 6 miesięcy. Drugi dokument dotyczy zarząd tymczasowych w Tangerze i ewakuacji wojsk hiszpańskich oraz sprawy udziału Hiszpanii w konferencji sygnatariuszy.

Komunikacja ze źródeł dobrze poinformowanych, że Hiszpania nie będzie zaproszona, chyba że do tego czasu zapanuje w niej ustroj demokratyczny. W rezultacie odmowy Hiszpania straci wszystko co osiągnęła w roku 1940 przez okupację strefy Tangeru, możliwe, że straci nawet więcej!

Przywrócenie zarządu międzynarodowego w Tangerze nastąpi prawdopodobnie w

ciągu 5 — 6 tygodni. Będzie utworzony międzynarodowy komitet kontroli składający się ze sygnatariuszy statutu Tangeru z roku 1923 za wyjątkiem Włoch. Do komitetu tego zostały zaproszone Stany Zjednoczone i Z. S. R. R.

LONDYN (Polpress). — Korespondent Reutersa uważa, że uchwały konferencji paryskiej w sprawie Tangeru, oznaczają powrót do stanu rzeczy przed 1940 r. Włochy narazie nie będą uczestniczyli w administracji Tangeru mimo, że podpisał pakt w Algieras. Możliwe jednak że traktat pokojowy z Włochami zmieni ten stan rzeczy.

Sprawa udziału Hiszpanii w administracji Tangeru, zależać będzie od formy jej rządów, ponieważ na podstawie deklaracji poczdamskiej, Hiszpania nie może uczestniczyć w organizacjach Narodów Zjednoczonych, dopóki nie będzie miała rządu demokratycznego.

USA ujawniają barbarzyństwo japońskie

WASZYNGTON. — Departament stanu USA opublikował tekst 19-tu protestów, skierowanych przez rząd Stanów Zjednoczonych do rządu japońskiego od roku 1941 w sprawie barbarzyńskiego traktowania alianckich jeńców wojennych w obozach japońskich. Do tej chwili jeszcze nie ma żadnych wiadomości o losie dość znacznej liczby lotników amerykańskich, wziętych do niewoli w roku 1942. Prawdopodobnie wszyscy zostali pomordowani przez żołnierzy japońskich. Rząd Stanów Zjednoczonych stwierdza, że mimo licznych próśb, władze japońskie nie dopuszczały nigdy do obozów wojennych przedstawicieli państw neutralnych. Na skutek tego wszyscy ci, którzy odpowiadali aż za barbarzyńskie postępowanie z jeńcami, traktowani będą jako zwykli zbrodniarze wojenni, podobnie jak to ma miejsce w Niemczech.

LONDYN. — Premier japoński Higazimiko oświadczył, że z 25-ciu lotników, które posiadała Japonia, zatopionych zostało 19. Z 12-tu pancerników zostało zatopionych 8, kilka natomiast jest bardzo poważnie uszkodzonych.

STOLICA CHIN ZNOWU W NANKINIE

LONDYN. — Minister informacji rządu chińskiego oznajmił, że przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego, Kanady i Australii zostali zaproszeni do wzięcia udziału w uroczystości podpisania aktu kapitulacji

przez przedstawicieli armii japońskiej. — Akt podpisania kapitulacji odbędzie się w Nankinie. W imieniu marszałka Czung-Kaj-Szeka kapitulację przyjmie generał Ho-In-Czin.

Agencja Reutersa donosi z Czung-Kingtu, że jeszcze przed końcem bieżącego roku stolica Chin zostanie przeniesiona z Czung-Kingtu do Nankinu.

ZAKONCZENIE KONGRESU PAX ROMANA

LONDYN (BBC). — W dniu wczorajszym zakończony zostały w Londynie obrady kongresu „Pax Romana”. W kongresie brał udział przedstawiciele 20-tu państw.

OSTATNIE SPRAWOZDANIE UNRRA

LONDYN (BBC). — Ostatnie ogłoszone sprawozdanie UNRRA ujawnia, że do oswożonych krajów Europy dostarczono dotychczas 1.835.000 ton towarów. Na terenie wypadło 900.000 ton, na Jugosławia 90.000 ton, na Polskę 90.000 ton, na Włochy 73.000 ton i wreszcie na Albanię 1.500 ton. Cyframi tymi nie są objęte towary pochodzące z zapasów wojskowych a przekazane już urodom europejskim.

Prócz tego Jugosławia otrzymała dzięki inicjatywie prywatnej 400.000 paczek żywnościowych, które przeznaczone zostały dla dzieci.

KRONIKA

Kronika kielecka

Sprawa świadczeń rzeczowych w najbliższym okresie

Mimo niejednolitej pogody dniwa tegoroczne zostały szczęśliwie ukończone i rolnicy przystąpili do pierwejzych omłotów. Skutki okazały nadal jeszcze odczuwalne i foliaki na razie część owoców plodów oddać musi dla Państwa. Akcja świadczeń rzeczowych przeprowadzana będzie też jesienią przy pomocy specjalnego aparatu administracyjnego. Przy każdym starostwie jest utworzony inspektorat realizacji świadczeń rzeczowych w składzie: inspektor, jego zastępca i kilku referentów poszczególnych działów (zbożowy, siemiączny itd.). Wspomniany inspektorat poprzez placówki gminne dociera do poszczególnych rolników. Obecnie starostwo kieleckie rozastało już do rolników nakazy dostaw obowiązkowych, które są cztery razy mniejsze od kontyngentów za okupacji i obmyślone są przez Ministerstwo Aprobacji i Handlu. Ale jeśli się okaże, że rolnik nie jest w stanie oddać należnej stawkę z powodu zmniejszenia (przedej było, burzy), stawka może być zmniejszona. Jeśli chodzi o dostawę mięsa, to rolnik z 1 ha ziemi musi oddać 6 kg żywa rocznie, począwszy od gospodarstw 5-hektarowych. Gospodarstwa małe świadczeń w miesiąc nie oddają. Poza tym rolnik, mając 1 krowę, musi rocznie oddać 165 litrów mleka, od 2-eh krów po 200 litrów od każdej i od 3-eh i więcej po 250 litrów rocznie. Sprawa odstąpienia mleka przedstawia się zupełnie źle z powodu wyniszczenia pastwisk bydłowego. Celem planowego i szybkiego ściągania świadczeń na wsiach został powołany Komisja Gromadzkich dostaw, które są odpowiedzialne za akcję. Obecnie bardzo wiele zależy od dobrej woli rolnika i patriotycznego nastawienia do rozporządzeń władz państwowych. (Z)

Z działalności Zw. Sam. Chłopskiej w Kieleckim

(Z) Informacja nas z Woj. Zw. Samopomocy Chłopskiej, że ostatnie prace tej organizacji idą w kierunku kontroli założeń spółdzielni na terenie całego województwa. Należy również wspomnieć, że członkowie Zw. Sam. Chłopskiej brali czynny udział w tegorocznych dniach w okolicy Wrocławia i Lignicy. Poza tym Zw. Sam. Chłopskiej na terenie województwa kieleckiego zorganizował wiele dziedzin, z których najlepiej prosperują żłobki w powiecie częstochowskim. Z relacji działaczy Chłopskiej wynika, że idea pracy Zw. Sam. Chłopskiej wśród młodzieńców wsi nie została jeszcze należycie zrozumiana i dlatego wyniki tej pracy nie są takie, jakie winny być.

Wystawa „Wzorowa Zagroda” w Kielcach

W ramach akcji odbudowy wsi zostanie otwarta w połowie października 1945 roku w Kielcach, zorganizowana przez Ministerstwo Odbudowy, stała wystawa pod nazwą „Wzorowa Zagroda”. Jeden z działów wystawy ma objąć pokaz wyrobów przemysłu budowlanego i przemysłów pokrewnych, mających szczególne zastosowanie w budownictwie wiejskim.

Dyrekcja Wystawy zaprasza do wzięcia udziału w Wystawie wytwórców, zwłaszcza produkujących materiały zastępcze budowlane, izolacje wodoodporne, ciepłochronne, impregnacyjne, materiały do krycia dachów oraz gotowe elementy betonu, jak również maszyny i formy do wyrobu elementów budowlanych np. cegieł, dachówek itp.

Termin ogłoszeń do udziału w pokazie tegorocznym upływa dnia 15 września b. r. Zgłoszenia kierować należy do Dyrekcji Wystawy „Wzorowa Zagroda” — Kielce, Urząd Wojewódzki, Wydział Odbudowy.

Postępy orkiestry wojewódzkiej

Orkiestra wojewódzka w Kielcach stworzona została z najlepszych muzyków kieleckich, pod kierownictwem młodego i zdolnego dyrygenta Władysława Łatały, który w ciągu pół roku, dzięki niezמרnowanej pracy, postawił ją na wysokim poziomie. Ostatni koncert, który się odbył w Teatrze Romantoidal, był tego dowodem. Program, na który złożyły się utwory Moniuszki, Szuberta, Straussa, Brahmsa i innych, był doskonale przygotowany. Szczególnie dobrze wypadły „Taniec węgierskie” Brahmsa i utwory Straussa odegrane z temperamentem i wyrazem.

Publiczność po ostatnich koncertach jest zbudowana rezultatami młodej orkiestry wojewódzkiej kieleckiej. Należy przyznać, że wielka zasługa w organizacji tej orkiestry położył też dyrygent i skrzypek, solista zarzem, Wł. Łatała, któremu życzymy dalszych sukcesów na niwie artystycznej i spodziewamy się, że dzięki swej pracy artystycznej i talentowi, dojdzie w życiu do wielkich rezultatów. (Z)

Ofiary

Dnia 4 b. m. ob. Pudłowa służyła ofiara w sumie zł. 100.— dla M. B. z okazji powstania.

Z Instytutu Muzycznego

Dyrekcja Instytutu Muzycznego Związku Zaw. Muzyków w Częstochowie ogłasza, że przyjmuje zapisy uczniów do klas: fortepiano, śpiewu solowego, skrzypiec, teorii. Przy Instytucie prowadzony jest kurs przygotowawczy dla dzieci od lat 7-miu. Kancelaria czynna codziennie od godz. 9 — 11 i od 17 — 18-iej w lokalu Instytutu Muzycznego, Jasnogórska 33/35.

Teatry Miejskie

Dnia, w piątek 7-go b. m. o godz. 19-iej w dzień sali Teatrów Miejskich po raz 9-ty „Galganek” pełna śmiechu i słoneca komedia w 3-eh aktach D. Nicodemiego, w tłumaczeniu J. Twaśkiewicza, z J. Łukowska w roli tytułowej. Partnerem jej jest Artur Kwiatkowski, który sztukę wyreżyserował.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godziny 10-iej do 12-iej i od 14-iej do rozpoczęcia przedstawienia.

Program kin

Kino „Wolność” — dramat prod. polskiej p. t. „Serce matki” dodatek „Polska kronika filmowa Nr. 21 dla młodzieży niedozwolony.

„Polonia” — „Tezza” według powieści W. Wasilewskiej.

„Bałtyk” — Ameryk. film egzotyczny z życia dzungli „Tarzan i zielona bogini”, dodatek „Polska kronika filmowa” Nr. 19. Początek we wszystkich kinach o 15, 17 i 19, w niedziele o 13.

Kronika sportowa

Mez Szeńska Ostravá — CKS

W sobotę 8 b. m. o godz. 17-iej na Stadionie Miejskim drużyna czeska Szeńska Ostrava, która pokonała we wtorek Skrzę 6:1, demonstrując wspaniałą klasę piłkarską, rozegra mecz z CKS-em. Entuzjaci futbolu będą mogli raz jeszcze zobaczyć doskonałych Czechów.

Przedprzedaż biletów w firmie Kaziński, Aleja 37 oraz Kelegarnia Br. Kruszyński, Aleja 23.

W bramce CKS-u chce grać Krzyk, który przebywa w Częstochowie.

Spotkanie Sosnowiec — Częstochowa

W niedzielę 9 b. m. (dzień PZPN-u) odbędzie się na Stadionie Miejskim piłkarskie zawody międzyokręgowe Sosnowiec — Częstochowa. Jak wiadomo, Sosnowiec reprezentuje elitę klasę. W jedenaście naszego miasta w stosunku do klasie przeciwko Kielecom zajda takie zmiany, że zamiast Kuźniczeryka zagra Kurek (WKS Orzeł), a na łącznikach w ataku Seifried i Wójcikowski, na lewym skrzydle zaś Mordarski. Drugi garnitur wrzędza do spotkania Radomsko — Częstochowa.

Noce dyżury aptek

Od dnia 3 do dn. 9 września dyżurują następujące apteki: B. Frydych, III Aleja 50, J. Pogorzelskiego, Narutowicza 44, K. Lembskiego, Raków, Limanowskiego.

twórczości teatralnej, lokowanie sztuk w teatrach, zawieranie umów w imieniu autorów z teatrami i przedsiębiorcami, salawanie inkasa należności autorskich, udzielenie porad prawnych autorom w zakresie prawa autorskiego, utrzymywanie stałego kontaktu ze Związkiem Zawodowym Literatów, wymianę repertuaru z zagranicą.

Na drodze realizacji tych celów Agencja Teatralna zawarła umowę ze Związkiem Autorów i Kompozytorów Scenicznych (ZAIKS), w myśl której przejęła ochronę praw autorskich wszystkich utworów czołepaktaklowych. Na podstawie tejże umowy inkaso należności Agencja Teatralna powierzyła ZAIKS-owi.

W dniach najbliższych Agencja Teatralna rozese do dyrekcji teatrów pierwszy katalog sztuk teatralnych, znajdujących się w jej posiadaniu.

Dyrekcje teatralne przed wystawieniem sztuk winny zawrzeć umowę licencyjną z Agencją Teatralną.

Akcje koncertów fabrycznych

W dniu 3 września odbyła się w Izbie Przemysłowo-Handlowej konferencja przedstawicieli dyrekcji i Rad Zakładowych największych częstochowskich zakładów pracy. Konferencja ta była zapoczątkowaniem akcji koncertów fabrycznych, podjętej z inicjatywą Wydziału Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego przez Izbę Przemysłowo-Handlową, w porozumieniu z Radą Związków Zawodowych.

Na konferencji ustalono następujące wytyczne dla realizacji tego, stosując określenie dyr. dr. Brauna, „sojuszu kultury z pracą”:

- 1) koncertować będzie Miejska Orkiestra Symfoniczna, pod batnią dyr. J. Silliacha;
- 2) koncerty odbywać się będą w każdym zakładzie pracy raz w miesiącu, w miarę możliwości w czasie przerwy obiadowej;
- 3) opłata za koncert wyniesie 10 zł. przy czym rozkład nastąpi według ustaleń, jakie nastąpią wewnątrz zakładu pracy;
- 4) akcja koncertowa zacznie się w połowie bieżącego miesiąca.

Otwarcie Publicznej Czytelni Czasopism

W lokalu Biblioteki Miejskiej przy Alei M. P. Nr. 22 jest urządzona Publiczna Czytelnia Czasopism. Czytelnia ta ogarniaje się we wszystkie dzienniki, tygodniki, pisma ilustrowane i miesieczniki z całej Polski. Czytelnia jest czynna w godzinach od 10 — 12 i od 16 — 19 i dostępna jest dla każdego za opłatą 50 gr za jednorazowy wstęp. Członkowie Spółdz. Wydawniczej „Czytelnia” korzystają z tej czytelni bezpłatnie. Nowa ta placówka kulturalno-oświatowa cieszy się już dużym powodzeniem.

Jesienna kampania siewna

Związek Samopomocy Chłopskiej rozpoczął przygotowania do jesiennej kampanii siewnej. Dla przeprowadzenia kampanii terenowe Zarządy Związku Samopomocy Chłopskiej współdziałają z rządowymi pełnomocnikami do prac siewnych, Izbami Rolniczymi, Urzędami Ziemińskimi, Oddziałami Państwowego Przedsiębiorstwa traktorów i maszyn rolniczych. Pierwszymi czynnościami przygotowawczymi do kampanii są:

- 1) Ustalenie powierzchni pod uprawę ożm. i, celem zorientowania się w zapotrzebowaniu ziarna siewnego i nawozów sztucznych oraz sprzętaju.
- 2) Ustalenie stanu sił pociagowych (kon. krów i wołów rohozych) ze szczególnym uwzględnieniem tych terenów, gdzie sprzętaju brak.
- 3) W porozumieniu z Oddziałami Państwowego Przedsiębiorstwa traktorów i maszyn rolniczych, ustalenie stanu ilościowego traktorów i maszyn rolniczych, potrzebnych w terenie oraz ich rozmieszczenie, dopinanie naprawy traktorów i maszyn rolniczych.
- 4) Ustalenie braków maszyn i narzędzi rolniczych o trakcji konnej (plugów, kultywatorów, bron, siewników), zgłoszenie zapotrzebowania na brakujące narzędzia.
- 5) Zgłoszenie zapotrzebowania na żelazo i koks dla remontu narzędzi i maszyn rolniczych, ażeby w okresie prac nie było przerw z powodu braku materiałów.
- 6) Ustalenie braków ziarna siewnego — z uwzględnieniem poszczególnych kultur, szczególnie w powiatach zniezyczonych, pozyczenie starych o uzupełnienie tych braków z terenów, mających nadwyżki, względnie z rezerwy państwowych.
- 7) Ustalenie zapotrzebowania na nawozy sztuczne.
- 8) Zorganizowanie komitetów akcji siewnej w województwach i powiatach z udziałem przedstawicieli Związku Samopomocy Chłopskiej, ugrupowań politycznych, organizacji młodzieżowych, zainteresowanych instytucji państwowych i samorządowych, jak Izby Rolnicze, Urzędy Ziemińskie, Państwowe Przedsiębiorstwo traktorów i ma-

szyn rolniczych, pełnomocników do akcji siewnej.

Zadaniem komitetów akcji siewnej jest: 1) Planowe rozporządzenie traktorów i maszyn rolniczych w terenie.

2) Ustalenie środków transportu, niezbędnych dla dostarczenia i planowego rozporządzenia nawozów sztucznych.

3) Udział przy dostarczaniu ziarna siewnego na tereny, gdzie zboża brak, ze szczególnym uwzględnieniem elit z majątków wylężonych i ziarna z państwowych rezerw zbożowych.

4) Propagowanie dobrowolnej pomocy sąsiedzkiej w ziarnie siewnym i sprzętaju.

5) Składanie sprawozdań z przebiegu kampanii siewnej.

W kołach gromadzkich Związku Samopomocy Chłopskiej odbywają się zebrania, na których omawia się sposoby obsiania całej powierzchni, przeznaczonych pod zasiew ożmim.

Na zebraniu szczególną uwagę zwraca się na zapotrzebowanie ziarna siewnego i nawozów sztucznych oraz na to, w jakich ilościach gromada posiada zboże siewne, ustala się wykazy sił pociagowych, narzędzi rolniczych (plugów, bron, siewników) oraz ich stanu.

W gromadach organizuje się kuznie przywrócyjne (tam, gdzie kuzni brak dla naprawy narzędzi i maszyn rolniczych) podczas kampanii, zgłasza się zapotrzebowanie do Zarządów Powiatowych na potrzebną ilość żelaza i koku.

Na zebraniach gromadzkich opracowuje się dokładny plan kolejności prac w młocze, orce i siewie tak, aby siła pociągowa wsi była należycie wykorzystana. Według tego planu gromada ustala pomoc sąsiedzką w odpowiedniej kolejności w postaci wypożyczenia narzędzi rolniczych i inwentarza.

Wszędzie koła gromadzkie Związku organizują wzajemną pomoc sąsiedzką, przyjmując zasadę, że chłopi, posiadający ziarno siewne i inwentarz w nadmiarze, winni je wypożyczyć tym, którym ziarna i inwentarza brak, a to w formie pożyczki, sprzedaży lub za odrodek.

Zebranie P. P. S.

Komitet Miejski P. P. S. zawiadadła, że w piątek, dnia 7 września r. b., o godz. 5-iej po poł. w lokalu P. P. S. ul. Kopernika 6, odbędzie się zebranie Zarządu Działu Miejskich i członków Partii, zam. na terenie m. Częstochowy.

Wstęp na zebranie za okazaniem legitymacji członkowskiej. Przybycie obowiązkowe.

Zebranie członków PPR i PPS

Komitet Porozumiewawczy P. P. E. i P. P. S. dzielnic „Stradom” zwołuje ogólne zebranie członków w dniu 8 września b. r. o godzinie 5-iej po południu, w lokalu Aleja Wolności 50. Tematem zebrania będzie wyrażenie opinii o sytuacji. Obecność obowiązkowa.

Zjazd delegatów

Ochotniczych Straży Pożarnych

W dniu 9 września o godz. 9 rano w pierwszym terminie, odbędzie się w sali Starostwa Powiatowego w Częstochowie, ul. Sobieskiego 1. 7 Zjazd delegatów Ochotniczych Straży Pożarnych, Oddział Powiatowego Str. Poż.

Program przewiduje wybór przysiędym, Powołanie do życia Oddz. Pow. Zw. Str. Poż., wybór prezesa Rady, wybór członków zarządu oddziału, członków Kom. Rewizyjnej i sadu koleżeńkiego. W zebraniu ma wziąć udział z głosem decydującym z każdej straży prezes, naczelnik i po 1 delegacie na każdych 50 członków. Jeśli większość członków nie przybędzie na zebranie w pierwszym terminie, to następnego zebranie odbędzie się tegoż dnia w drugim terminie o godz. 9 i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Z Izby Przemysłowo-Handlowej

Plenarne zebranie obu sekcji Izby Przemysłowo-Handlowej w Częstochowie powołano do życia Komisję Etyki Zawodowej, której zadaniem ma być rozpatrywanie zarzutów o naruszenie dobrych obyczajów kupieckich lub przemysłowych, a także określenie zasad obyczajowych w razie wystąpienia zagadnień, dotychczas niespotykanych.

Przewodniczącym Komisji został ob. Spryngier Bogdan, zastępcą przewodniczącego ob. Bajer Jan. Prócz tego wybrano dwóch rzeczników oskarżenia i 12-tu członków kompletów sędziących. Komisja po odbyciu zebrania konstytucyjnego rozpocznie w najbliższym czasie swą działalność.

Z zebrania Stow. Właśc. Nieruchomości

W dniu 26 ub. m. odbyło się walne zebranie Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości w sali Stow. Kupców, II Aleja Nr. 33. Na zebraniu ukuństrował się Zarząd w następującym składzie: W. Barłoz — przewodniczący, S. Kieszczynski — wiceprzewodniczący, R. Trawicki — sekretarz, Z. Hankiewicz — zast. sekretarza, Z. Szrama — skarbnik, S. Pol — zastenca, Z. Jarczewski i W. Szymkowiak — członkowie Zarządu.

Nowy znaczek pocztowy

Z dnim 1 września r. b. wprowadzony został do obiegu i sprzedazy znaczek pocztowy opłaty wartości 1 i 50 gr. Znaczek ten jest przedrukowany z wycofanego z obiegu z dnim 11 stycznia 1945 r. znaczka wartości 25 gr z Godłem Państwa. Na znaczku tym wykonany jest nadruk 1,50 gr.

Wielka zabawa w Straży Pożarnej

Rada Zalogowa przy Miejskiej Zawod. Straży Pożarnej w Częstochowie, na ogólne zadanie publiczności, urzęda w nadchodząca sobotę, t. j. dnia 8 b. m., wielką zabawę tanezną. Zabawa odbędzie się w pięknie nderokowanej sali teatralnej przy ul. Strażackiej 3. Przygotowaną będzie doborowa orkiestra, bufet tani i obficie zapotrzony na miejscu. Wstęp 40 zł. Początek o godz. 20-tej.

Całkowity dochód jest przeznaczony na potrzeby Miejskiej Zaw. Straży Pożarnej.

Zabawa tanezna w kinie „Wolność”

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza urzęda w dniu 8 września r. b. o godz. 20-tej zabawę tanezną w sali kina „Wolność”, ul. Kościuszki. Wstęp 30 zł. za zaproszenie. Bufet na miejscu. Orkiestra doborowa. Czysty dochód przeznaczony dla Wojska Polskiego.

Zaproszenia do nabycia w Orbisie i w Miejskim Urzędzie Inform. i Propagandy.

Z życia kulturalnego

Agencja Teatralna

Departament Teatru Ministerstwa Kultury i Sztuki powierzył przedstawicielstwo i ochronę praw autorskich autorów sztuk teatralnych Agencji Teatralnej, mieszczącej się w tej chwili w k. 102, przy ul. Piotrkowskiej 72, nok. 815.

Agencja Teatralna ma na celu: ochronę praw autorskich, propagandę rodzimych

Kultura i Sztuka

Jugosłowiańsko - polska współpraca prasowa

Państwowy Instytut Historii Sztuki i Inwentaryzacji Zabytków

Warszawa, (Polpress). Państw. Instytut Historii Sztuki i Inwentaryzacji Zabytków powstał w lutym b. r. Zadania Instytutu polegają na gromadzeniu materiałów do historii sztuki polskiej, akcji wydawniczej z dziedzin zagadnień rewidacji mienia kulturalnego oraz inwentaryzowaniu narodowego majątku zabytkowego. Organizacyjnie dzieli się Instytut na dwa Biura: Zakład Historii Sztuki z siedzibą w Warszawie i Centralne Biuro Inwentaryzacji Zabytków, mieszczące się w Krakowie przy Bibliotece Jagiellońskiej.

Instytut Historii Sztuki obejmuje Centralną Bibliotekę Historii Sztuki, Sekcję Wydawniczą, Sekcję Wydawnictwa Źródła do Historii Sztuki w Polsce, wreszcie Sekcję Słownika Artystów Polskich.

W przygotowaniu jest Kwartalnik, Nationalny Dyrektor Muzeów i Ochrony Zabytków, na którego treść składają się artykuły z zakresu muzealnictwa i ochrony zabytków.

W sekcji wydawniczej Instytutu Historii Sztuki w Polsce współpracują m. in. dr. Geyster i E. Łopaciński z Wilna.

Sekcja słownika artystów polskich ogranicza na razie swą pracę do tworzenia kartoteki artystów polskich (plastyków).

Centralne Biuro Inwentaryzacji Zabytków prowadzi w tej chwili inwentaryzację powiatów żywieckiego, myslenickiego, jeżewskiego i miasta Kielce oraz katalog zabytków woj. krakowskiego.

Centralne Biuro Inwentaryzacji gromadzi archiwum fotograficzne, klisz, zdjęć pomiarowych i pracownię fotograficzną.

Zbiory Centralnej Biblioteki Sztuki mieszczą się w gmachu Muzeum Narodowego w Warszawie składają się z dzieł, odstąpionych przez Bibliotekę Muzeum Narodowego, Bibliotekę Zachęty i Państwowych Zbiorów Sztuki. Liczą one dziś ogółem około 80.000 tomów.

Sekcja Wydawnicza wydaje referaty Komitetu Rzecznawców dla spraw rewidacji mienia kulturalnego polskiego; przewodniki, jak m. in. wydany ostatnio przewodnik p. t. „Warszawa oskarża”. W druku są prace prof. Wł. Tatarkiewicza p. t. „O etycznych podstawach rewidacji i odszkodowań” prof. W. Borowego i dyr. Suchodolskiego „O zasadach odszkodowań w dziedzinie kultury”, prof. Huberta z Krakowa „O rewidacji i odszkodowaniach w prawie międzynarodowym”.

Urutowanie skarby Wawelu

Kraków (Polpress). — Dokładne badania zabytków Wawelu stwierdziły, że niemy zabezpieczył specjalnie dzieła sztuki, wykonane przez artystów — w ich rozumieniu — pochodzenia niemieckiego. Tak więc przy pomocy terek z piaskiem, osadzone przy na drewnianym rusztowaniu, zabezpieczono w kapsyckiej Zygmunta, ołtarzyk obronny, dalej: sarkofag św. Stanisława biskupa, kryptyk Kazimierza Jagiellończyka, kryptyk królowej Jadwigi, rzeźbę Włodzimierza Potockiego, wykonaną przez Thorwaldseną oraz niektóre trumny królów polskich, znajdujących się w podziemiach.

Zniszczone zabytki sztuki w województwie pomorskim

Bydgoszcz (Polpress). — Rejestr zabytków sztuki w województwie pomorskim, uszkodzonych przez działania wojenne, daje już pewien obraz szkód i strat. Tu, jak wszędzie, zniszczyli niemy wiele pomników sztuki. Rejestr zniszczeń obejmuje

ilkanaście miejscowości, w których zostały całkowicie lub częściowo uszkodzone zabytki: w Brodnicy — pomnik Anny Wązówny, fara, Brama Chelmińska, Wieża Mazurska oraz kościół i klasztor Poreforacki; w Brusach — kościół parafialny; w Bydgoszczy — fara i Spichrz nad Brdą; w Chełmie — Brana Grudziądzka; w Chemicach — kościół Pojezuicki i kościół Farny; w Kruszwicy — Kolegiata; w Toruniu-Podgórzu — kościół wraz z klasztorem św. Piotra i Pawła; w samym Toruniu — kościół Naisw. Maryi Panny i św. Jana; w Wąbrzeźnie — ruiny zamku; w Wielu — fara w Włocławku — Pałac Biskupa i zabytkowy dom na Starym Rynku.

Nowy scenariusz „Filmu Polskiego”

Komedia muzyczna o Moniuszce

Warszawa (Polpress). — Tematem scenariusza komedii muzycznej, osnutej na tle życia Stanisława Moniuszki, są dzieje warszawskiej premiery opery „Halka”. Film ma dwóch bohaterów: muzykę Moniuszki i autora libretta „Halki”, poetę Włodzimierza Wolskiego.

Zasadniczym celem filmu jest popularyzacja nieśmiertelnych melodii Moniuszki oraz odmalowanie obyczajowego tła epoki.

Autorzy scenariusza (znana aktorka Mira Zimińska, kompozytor Tadeusz Sygietyński i krytyk filmowy Jerzy Topolitz) przeprowadzili społeczną paralelę między losem Halki i losem primadony Rivoli, która w roku 1858 śpiewała partię tytułową opery „Halka”.

Biblioteka naukowa w Sopocie

Sopot (Polpress). — Zarząd miasta Sopotu organizuje Miejską Bibliotekę Naukową i zwraca się do społeczeństwa z gorącą prośbą o ofiarowanie książek na rzecz tej instytucji.

Warszawa (Polpress). — W dniu 81 ub. m. dyrektor naczelny Polskiej Agencji Prasowej „Polpress” Andrzej Jan Nowicki pojechał obiadem bawiących w Warszawie czołowych publicystów i dziennikarzy jugosłowiańskich.

Na przyjęciu obecni byli naczelni redaktorzy pism stołecznych, wyżsi urzędnicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Informacji i Propagandy, Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz członkowie Zarządu Głównego Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P.

Gości jugosłowiańskich powitał dyrektor A. J. Nowicki, podkreślając w swym przemówieniu braterskie uczucia, łączące oba narody słowiańskie.

W odpowiedzi przemawiali Jugosłowianie redaktorzy: C. Minderowicz i P. Kryszanowicz, wskazując na wspólne ideały naszych narodów oraz prasy jugosłowiańskiej i polskiej, która w tajnych drukarniach w okresie konspiracji dawała wyraz uczuciom i określała cele narodów, pragnących wolności, a nienawidzących faszyzmu.

Prezes Zarządu Głównego Związku Zaw. Dziennikarzy R. P. prof. J. Wasowski przedstawił wysiłek dziennikarzy polskich, którzy na ruinach Warszawy, pomimo zupełnego zniszczenia budynków i maszyn drukarskich — zdolali stworzyć wiele plaków swej pracy.

Nazakończenie zabrał głos redaktor „Dziennika Ludowego” ob. Dzendel, wskazując na wielką rolę narodów słowiańskich w pokonaniu odwiecznego wroga niemieckiego.

Przyjęcie upłynęło w serdecznej, koleżeńskiej atmosferze, cechującej współpracę jugosłowiańskich i polskich dziennikarzy.

BUJEMY SZKOŁY! SZKOŁA KUŹNIA MŁODYCH!

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Zarządzenie
Prezydenta Miasta z dnia 3 września 1945 r. w sprawie przeglądu i rejestracji dorozek konnych.

Na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. Ust. B. P. Nr 33, poz. 488) i art. 28 dekretu Polskiego Komitetu Wyzolenia Narodowego z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. Ust. R. P. Nr 14, poz. 74) zarządza, co następuje:

PK. 1.
Dnia 14 września 1945 r. o godz. 8-ej rano odbędzie się na placu Marszałka Stalina przed Białym Pałacem przegląd wszystkich dorozek konnych znajdujących na obszarze gminy miejskiej Częstochowy i równocześnie ich rejestracja.

PK. 2.
Do przeglądu obowiązani są stawiać się właściciele, właściele czynnych dorozek w mieście bez względu na miejsce zamieszkania wraz z posiadaczami i końmi.

Winną oni również przygotować do kontroli wszystkie dokumenty uprawniające ich do prowadzenia przedsiębiorstwa przemysłowego.

PK. 3.
Winną niezastosowania się do niniejszego zarządzenia zostaną połączni do odpowiedzialności karnej po myśli przepisów art. 126 i 131 prawa przemysłowego.

Częstochowa, dnia 8 września 1945 r.
Prezydent Miasta (-) Dr T. J. WOLAŃSKI.

Obwieszczenia
Prezydenta Miasta z dnia 3 września 1945 r. w sprawie prowadzenia warsztatów i wykonywania robót rzemieślniczych bez uprawnień.

W wyniku przeprowadzonych przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego kontroli lotnych w mieście stwierdzono, że liczna warszaty rzemieślnicze istniejące na obszarze gminy miejskiej Częstochowa nie wykazywały dotąd kart rejestracyjnych, bądź też nie posiadają w ogóle uprawnień przemysłowych.

W związku z tym wyzwać wszystkich właścicieli warsztatów rzemieślniczych, prowadzących dotąd bez kart rejestracyjnych i uprawnień przemysłowych, ażeby bezwzględnie wzięli starania o uzyskanie uprawnień przemysłowych i wykupili karty rejestracyjne na rok 1945.

Otrzymałem, że od dnia 15 września br. będzie przeprowadzona w całym mieście ścisła kontrola kart rejestracyjnych i uprawnień przemysłowych.

Winną nieposiadania po tym terminie uprawnień przemysłowych i kart rejestracyjnych właścicieli warsztatów rzemieślniczych zostaną ukarani zgodnie po myśli art. 126 i 131 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym. (Dz. Ust. R. P. Nr 33, poz. 488) równocześnie od ewent. sankcji prowadzonych przez nich warsztatów.

Częstochowa, dnia 3 września 1945 r.
Prezydent Miasta (-) Dr T. J. WOLAŃSKI.

ZGUBY

Zgubiona karta rozpoznawcza wydz. w Częstochowie na nazwisko J. Ziemska Maria. 7620

Skradzione na stacji w Częstochowie torbki damską z gotówką, złotym zegarkiem, drobiażkami i dowodami na nazwisko Anna Bielowa i Tadeusz Biały. Esiłnie proszę o zwrot dowodów i torbki z pamiętkami po zmarłym mężu, pod adres: Narutowicza 80. 7667

Zgubione dokumenty i patent wydany przez Magistrat w Częstochowie na nazwisko Jarzabek Walenty. 7560

Zgubiona karta rozpoznawcza wydz. w Dziadach, karte wojskową na nazwisko Zajackowski Władysław. 7570

Zgubione książki Ubezp. Spół. na nazwisko Turak Stanisław. 7578

Zgubione akt ślubu na nazwisko Jesiorowski Edward. 7584

Skradzione dowód osób. Nr 17076 wydz. w Piotrkowie na nazwisko Popznowska Agata Cecylia, oraz świadectwo ukończenia Gimnazjum Kupieckiego świadectwo ukończenia Szkoły powszecznej na nazw. Popznowska Urszula, sam. Piotrków ków Tryb., Stawackiego 45. 7675

W dniu 4 września 1945 roku zmarł

Jan Castellatti-Gottin
diplomata pracownik Zarządu Miejskiego w Częstochowie.

W Zmarłym traciemy żenego i szczerzego Kolegę.
Część Jego pamięci!

Pracownicy Wydziału Gospodarczego Zarządu Miejskiego w Częstochowie

7583

W pierwszej bolesnej rocznicy śmierci

Władysława Szymańskiego
który zginął tragicznie dnia 10 września 1944 r., jako żołnierz lotny,

odbędzie się nabożeństwo za spókoj Jego duszy w kościele parafialnym w Gnaszynie o godzinie 8,30 rano, o czym powiadania krewnych, przyjaciół i znajomych nieutuleni w smutku

rodzice i rodzeństwo.

7618

Skradzione karte rozpoznawcza, karte rejestr. karte rower. wydz. w gm. fabryczna na nazwisko J. J. roz Alfréd. 7615

Zgubione prawo jazdy na samochód, dowód osobisty, palcówkę, kartę potrzebującą wojskową na nazwisko Spalek Adam. Proszę o zwrot dowodów za wynagrodzeniem pod adres: Podłozie Szl. p.ta Przystajni, pow. Częstochowa. 7579

POSADY

Tekura samodzielnego na rewolwerówkę przyjmie Zakł. Mech. Nadzorcza 12. 7495

Pomocnika domowa na wyjazd do Sopot potrzebna. Koszyczki 18-3 Jarosińska. 7521

Z dobrego rodziny chłopiec potrzebny do posług. Złotomiana przyjmie Księgarnia Katolicka w Częstochowie. 7519

Pracownica ucznia dziewczyna z dobrym gotowaniem. Warszawa 6-bre. Złazęzka ście Al Wolności 10 m. 6. 7545

Pomocnik handlowy branży żelaznej potrzebny. Złogozienca z własną rocznym tytozjorem do „Głosu Narodu” pod Nr 7539. 7539

Maszynistę na maszyny sanokowe potrzebni od zaraz Wytwórnia „Trykoniz” Z. Kadela B. Joselewicza, cz. 4. 7552

Pracownica pomocnika domowa. Wiadomość Aleja Wolności 23. Anteka. 7608

W dniu 10 września br. o godz. 8,30 rano w kościele N. M. Panny, jako w 6-ty dzień, niec śmierci tragicznie zmarłej

Rodziny BATOREK

zostanie odprawione za spókoj ich dusz nabożeństwo żałobne, na które zapraszają życzliwych panieci Zmarłych

córka, synowa i synowie.

7524

W dniu 9 września rb. o godzinie 13 w kościele Najsw. Maryi Panny odprawiona zostanie Msza, św. za duszę

Marli Eugenii Cygler
zmarłej dnia 15 lipca rb., na którą wszelkich życzliwych panieci Zmarłej zapraszają

SIOSTRY.

7571

Zawisdomienie

W drugą rocznicę śmierci małżonków

Michaliny i Ignacego HOLENCOW

zostanie odprawione nabożeństwo żałobne w kościele św. Zygmunta, dnia 8 września rb. o godz. 10 rano, na które namyślonych i życzliwych panieci Zmarłych zapraszają

córka i syn.

Poszukiwie się wchoważczynie, lubiniej dzieci do 7 Lmno lutniej dziewczynki. Złogozienca Częstochowa, Garibaldiowa 20 m. 10. 7577

Podręczna poszukuje pracy w księgarni Krakowskiej, najchętniej w magazynie, Laska warty do „Głosu” pod Nr 7588. 7588

Śliwistka, język angielski, na szpan. przyjmie posade na wyjazd Częstochowa, 1 Maja 11 27. Kopezyńska. 7580

Elektryk monter poszukuje pracy: instalacji pięciorobnych. Ceny przystępne. Terminowe wykonanie Nadzorcza 32 m. 2. 7593

Technika dentystycznego i praktyczna przyjmie. Uprawniony technik dentystyczny Śliwiński Ed. wabr. II Aleja 31. 7596

Patrzona dziewczyna do dziecka. Wiadomość Nowy Rynek 10 m. 4. 7587

Patrzona służąca do samodzielnego zajęcia się domem. Wiad. III Aleja 35 m. 13. 7592

KUPNO

Mikroskopy lekarskie, instrumenty przybory szpitalne 16. kupi: Kępski, Częstochowa, Kiliński go 5 m. 10. 7597

Kupię motor spaliny na ropę lub mieszankę, marki Diesla lub Klimaksa. Józef Safet, Warszawa 21. 7585

Fawelowa Spółdzielnia Rolnego Handlowa w Częstochowie, ul. Fabryczna 1/8, kupi przepięknie do motocykla marki „Indian” 500 cm 7612

Kuźnia polową kupimy. Browar Swęde. 7576

Urządzenie sklepowe kupie. Wiadomość II Aleja 31, Janik, stolarz. 7610

SPRZEDAŻE

Wózki dziecięce, łóżeczka, rowery, kły, wagi, galunek, duży wybór, ceny fabryczne Aleja 20, skł. w podwórzu 7148

Trzcinny sprzedaje Wytwórnia Skrzyż. I Aleja 12. 7616

Do sprzedania 3 szafy 2 stoły, 6 krzeseł, łóżko z materacem, kwiatnik, 2 stoliki, wiszak, II Aleja 25 u Trzcinza. 7528

Radio 5 lamp, sprzedam. Krakowska 67 69 m. 34. 7580

Radio 8 lamp, „Saba” sprzedam. Stawowa 20 m. 13. 7559

Sprzedam dentystyczna bornoszy, nie elektryczną w dobrym stanie. Wiadomość Narutowicza 200. 7532

Sprzedam łóżko metalowe i inne używane meble. B. Joselewicza 13 m. 13. 7536

Futro meskie, garnitur, materiały, bielskie, jestonki do sprzedania. Waszyngtona 49 m. 3. 7534

Radio „Braun” wiedeńskie 7-lampowe - super, sprzedam. Orlecz Dreznerska 53 m. 32. 7538

5 morgów ziemi puzennej sprzedam. Redziny (Wyrzawy), Mariusz Radacki. 7531

Sprzedam igły do maszyn trykotarskich i północznych Narutowicza 40 m. 4. 7500

Maszyna „Singer” gabiniowa nowa, bebenkowa, sprzedam niemię. Częstochowa, 111 Aleja 61 m. 1. 7418

Sprzedam restauracja z urządzeniem. Częstochowa, Krótka 42 m 2 7478

Okna, drzwi, sprzedam. Janaszdrowa 110 m. 1. 7464

Owa Hoy srebrne do sprzedania. Aleja Wolności 68 m. 1. 7534

Sprzedam kompl. stolowy, pokój styl, grzaniek, bieliźniarce, szafy do drobiażek, stół i rozkładne Wiadomość 7566

Tajczan i kresła sprzedam. Wiadomość Częst., III Aleja 78 m. 9 (lewy ganek). 7547

Dr. med.
Adam KLACZYŃSKI
specj. chorób ocznych
wznowił praktykę.

Przyjmuje od 11-12 od 4-6.
Jasnogórska 73.

7526

Dr. E. Radostawski
Aleja Najsw. Maryi Panny 4
powrócił i przyjmować będzie:
rano 7 do 7.30
po południu 5 do 7-jej.

7591

Sprzedam pianino. Częstochowa, Krótka 38 m. 15. 7540

Sprzedam dom, stodołę z drzewa budowlanego na rozbiórce w b. do brzm. stanie. Wiadomość Nadzorcza 20 m. 8. 7550

Sprzedam samochód ciężarowy 3 ton, na chodzie. Wiadomość Aleja 28, sklep pocztowy. 7615

Całkowicie urządzenie mieszkania - sprzedam z powodu wyjazdu. — Oferty do „Głosu Narodu” pod Nr 7613. 7613

Budka, punkt handlowy z powodu wyjazdu oddaję. Wiad. na miejsc. Osiedle Dreznerska 53. 7550

Maszyna szyciarska i w tri, mało używana do sprzedania Warszawa, skł. 99 m. 1. 7586

Sprzedam siewnik tania 19 kurkowi. Wies Stareza, Mizgała 57, gm. Rokoszwice. 7605

Do sprzedania stolowy „Stylowy”, przedpokój i żelazne łóżko z siatką. Dabrowskiego 36, I p. m. 6. 7573

Sprzedam wieloznacz. ilość wapa na szanowany. Tel. 24-01. 7584

Sprzedam waga uchylona i dzielnica ul. Kilińskiego 120. 7582

ROZNE

Gorsciarka z Warszawy, roboty solidna, modele na każdą figurę, pany leżące. Aleja 19 m. 8. 7519

Dyrektor Żeńskiego Gimnazjum Krakowskiego „Samopomoc”, Aleja Kosińskiego 15, pragnie zapisać rodziców od 8-13 przez miesiąc wzięcia na kursu Górczaka, księ-Bieliniarski. 7561

Remonty samochodów, motocykli, oraz wszelkie roboty slusarskie wykonują Warsztaty Mechaniczne M. Stepczyński, Częstochowa, Przemysłowa 9. 7589

Francuzki Wrońska, Wilkicha nau czepielica muzyki, b. członek Związku Pedagogicznego Muzycznego w Krakowie, obecna w Częstochowie, rozpoczyna z dniem 1 września 1945 r. lekcje gry na fortepianie. Częstochowa, ul. Katedralna, Nr 8 m. 11. 7582

PACTYMANIA

Kto wie ośkołetek o rodzinie Machowa z Lwowa, Koperuka 3, prozę dla mat. przyr. Częstochowa, Hossa Wrońskiego 13 m. 9. 7590

L. 06609